
Viering op 22 juni 2025, 10 uur
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Orgel/Piano: Valeriya Zakopay
Kerkenraadslid: Annigje Leighton
Predikant: Paul F. Thimm

Koster: Leon de Graaff
Lezer: Gerbrand Groeneveld

Aansteken van de kaarsen

Welkom

Zingen “Zonne der gerechtigheid”

967:1,4,6

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die hemel en aarde maakt,
die trouw blijft in eeuwigheid;
Die niet verloren laat gaan het werk van zijn handen.

Genade, barmhartigheid en vrede
van God, die ons liefheeft als een trouwe hartsvriend(in)
en van Jezus Christus, die ons voorgaat als een goede leider
door de Heilige Geest, die ons waarschuwt als een pittige profetes. Amen.

Met elkaar delen (kaarsen aansteken)

Zingen “Wees de grond onder mijn voeten”

ZZZ 183 (alle 4)

Gebed

Ondanks oorlog en geweld en alle lelijke en vreselijke dingen komen we
op deze eerste zondag van de zomer om U te danken voor uw schepping, God.
Dat we ondanks alles dit seizoen kunnen omarmen en gebruiken
om tot rust en ontspanning te komen in alle onrust en spanning,
om tot verbinding te komen met mensen en met de aarde.

Help ons om onze tijd door te brengen met wie ons lief zijn en met wie ons nodig hebben.
Schenk ons momenten waarvan we kunnen genieten van de natuur en van elkaar,
ondanks wat ons zorgen baart en bang maakt.

Laat ons ook in de zomer, in de hitte en de droogte, de warmte en de regen
onze verantwoordelijkheid nemen om goed te zijn voor uw schepping,
voor onze generatie en voor de volgende generaties,
om uit te komen voor duurzame vrede en gerechtigheid dichtbij en ver weg

Ja, goede God, laat de zomer zo tot zegen zijn,
zodat we vervuld worden door uw woord van wijsheid
en door de liefde van Jezus Christus, uw zoon en onze meester. Amen.

Inleiding bijbellezingen

Als je het Eerste-dag-rooster met een kookboek met recepten vergelijkt, dan zijn de bijbelteksten die vandaag op het menu staan pittig gekruid, voor sommigen misschien wat branderig, voor anderen best smakelijk.

Deze woorden uit de bijbel van vandaag zijn niet zo gezellig en leuk als we graag willen, maar wel gezond en voedzaam, rijk aan vezels en vitamines en daarom slaan we ze niet over.

Het verbaast me nog steeds, hoeveel kritische wijsheid en actuele boodschappen die oeroude bijbel voor ons in onze tijd in petto heeft...een verborgen schat die het ontdekken en behartigen nog steeds de moeite waard is.

Ik hoop dat het ons lukt om daarnaar te luisteren zonder de bijbelteksten als achterhaald uit te lachen of te snel geïrriteerd ons hoofd te schudden, omdat we denken dat ze niet bij de tijd zijn.

Bijbellezing: Jesaja 65:1-9

Zingen “Wij die met eigen ogen”

ZZZ 407a (alle 3)

Bijbellezing: Lucas 8:26-39

Zingen “De trouw en goedheid van de Heer”

207:1,3,4

Preek / overdenking

Lieve gemeente – hier zichtbaar in de kerk en onzichtbaar thuis met ons verbonden!

I.

Vorige week zondagmiddag (15 juni) waren mijn vrouw en ik op bezoek in de TBS-kliniek de Rooyse Wissel bij Venray. Deze TBS-kliniek viert namelijk haar 25-jarig jubileum met een aantal opvoeringen van een toneelstuk over het leven in de TBS-kliniek. Onze zoon werkt daar als muziektherapeut en had ons daarom uitgenodigd om te komen kijken.

Iedereen moest bij binnenkomst door een veiligheids-check net als op Schiphol: spullen in een bakje op de band door de scan en mensen door een poortje.

Wij werden door de gebouwen met allerlei zware deuren geleid en langs de lange hekken van de verschillende luchtplaatsen voor de patiënten, langs de bloementuin en het sportveld naar een buitenplein voor het eerste deel van de voorstelling. Het tweede deel was binnen in de recreatieruimte achter gesloten deuren.

Een ingehuurd regisseur heeft intensief gepraat met de patiënten en het personeel van de TBS-kliniek en ook met inwoners van de wijk in de omgeving. Hij heeft er een script

voor een indrukwekkend toneelstuk geschreven. Onze zoon had met verschillende patiënten liederen, muziek en rapnummers gemaakt en ingestudeerd voor de voorstelling. Bij de spelers/acteurs wisten we niet wie patiënt en wie personeelslid was. Dat was ook niet belangrijk. Het is bovendien heel leerzaam om je in de rol van de ander in te moeten leven.

Doel van de voorstelling is, ons buitenstaanders inzicht te geven en begrip te kweken voor patiënten en behandelaars van een TBS-kliniek. We hoorden namelijk over de frustraties en de successen, over de problemen binnen en de vooroordelen buiten de kliniek, over de angsten van patiënten en van personeelsleden. De verhalen werden in soms ruwe taal en met veel humor en aangrijpende ernst gebracht.

Er is zoveel te vertellen over wat er in die fantastische voorstelling tot uiting kwam. Maar ik zal nu alleen één voorbeeld met jullie delen.

Het voorbeeld gaat over patiënten die verschillende stemmen horen: ook stemmen die hen bang maken en die hen willen dwingen verkeerde dingen te doen. Het is aangrijpend wat voor een strijd mensen met zo'n psychische aandoening voeren om grip te krijgen op zichzelf. "Het zijn de demonen in mij," zei een van de acteurs. En het is een wanhopige schreeuw, een schreeuw om hulp om de demonen te kunnen bedwingen, te verdrijven.

Daar zijn de deskundige hulpverleners die met soms jarenlange behandelingen en therapieën helpen te leren omgaan met die stemmen en demonen, om ze steeds weer en misschien zelfs voorgoed terug te drijven – met of zonder medicijnen.

II.

Begrijpt u nu dat ik direct moest denken aan deze aangrijpende scène uit het toneelstuk uit de TBS-kliniek, toen ik het verhaal uit Lucas-evangelie las?

Ik verbaas me dat Jezus naar de overkant durft te gaan, naar het land van de Gerasenen. Want het is daar niet vertrouwd. Jezus treedt er een doods en onherbergzaam gebied binnen waar eigenlijk niemand graag komt. Daar huizen de hopeloze gevallen, mensen die niet te helpen zijn: de pechvogels van de samenleving, gekken, verslaafden, ontspoorde.

Wie zou zo'n nare man met die kettingen tegen willen komen? - Iemand die als een gek tekeergaat en scheldt: "Ga weg, weg van hier, laat mij met rust!"?

Ik zou daar bang voor zijn en hem gauw uit de weg gaan, als hij zelfs niet te vangen en in boeien te slaan is. Beangstigend en eng is dat.

Als ik naar onze wereld kijk, durf ik niet meer zo zeker te zeggen: gekken en demonen of kwade geesten bestaan niet.

Ik weet dat er geen gemakkelijke oplossingen zijn. Je mag mensen niet demoniseren, want een bezetene is nooit hetzelfde als een demon. En iemand die in de greep gehouden wordt door kwade geesten help je niet en maak je niet beter door hem of haar alleen maar in de gevangenis op te sluiten.

De kans dat een crimineel verandert en niet meer een terugval krijgt, is groter als je hem of haar een persoonlijke behandeling in een TBS-kliniek geeft dan wanneer je hem/haar

alleen maar in de gevangenis opsluit en niets te doen om de kans op terugkeer in de samenleving mogelijk te maken. Dat is wetenschappelijk bewezen. Zeker, dat is niet gemakkelijk en het kost veel moeite en geduld en jaren eraan werken. Succes niet gegarandeerd, maar niets doen is geen optie.

III.

Jezus heeft demonen, kwade geesten uitgedreven, zo wordt verteld. En hij heeft zijn volgelingen opgedragen om dat ook te doen en ook op die manier het koninkrijk van God, de nieuwe betere wereld van God uit te dragen. En ik geloof, dat kwade geesten uitdrijven eerder te maken heeft met lange adem en jarenlang werk is, dan eventjes een toverstukje uit te voeren.

Ik denk dat het ook voor Jezus hard werken en lang strijden was om iemand vrij te krijgen van zijn demonen en kwade driften.

Als Jezus de bezetene vraagt, hoe hij heet, krijgt hij als antwoord: "Mijn naam is legioen want wij zijn met velen." Dat kan niet zijn echte naam zijn die hij van zijn ouders heeft gekregen. Want "Legioen" is de naam van een Romeinse legereenheid van zo'n 6000 soldaten. De naam "Legioen" geeft aan hoe aangevallen en verscheurd die man is. En daarom is hij niet zomaar met tegengeweld te temmen en te bedwingen.

Kwade geesten moeten we niet onderschatten in onze wereld. Ze zijn met zovelen en ze zijn niet zomaar op te sluiten of uit te roeien.

Misschien is het al een eerste stap als je die demonen en kwade geesten eerst eens ontmaskert en ze bij hun namen noemt.

In onze tijd heten ze: oorlog, geweld, tegengeweld, vijandschap, populisme, hebzucht, machtsbezetenheid, hardvochtigheid, investeren in vernieling van natuur en beschaving, ontkennen van feiten. En zo kunnen we nog een tijdje doorgaan tot we een legioen, 6.000 kwade geesten genoemd hebben. Als u zin hebt kunt u thuis aan de gang om zo'n lijst te maken. Maar het is belangrijk dan ook een lange naamlijst van goede geesten aan te leggen. Het zou te lang duren om dat allemaal nu te doen. Misschien kunnen we als gemeente eens een wedstrijd houden, wie de meeste kwade en wie de meeste goede geesten kan benoemen.

IV.

Maar wat ik nu wel wil doen – als slot van mijn preek – is een paar voorbeelden noemen, van hoe kwade geesten in onze wereld uitgedreven werden en worden, om ruimte te maken voor goede geesten, zelfs voor de Heilige Geest.

1. Het eerste voorbeeld voor het uitdrijven van de **demon van oorlog** dat in mij opkomt, is die van de Vietnamoorlog, of Amerikaanse Oorlog zoals de Vietnamezen die noemen. Die oorlog is niet gestopt, omdat de Amerikanen die oorlog gewonnen hebben of omdat het Vietnamese verzet zo sterk was, maar omdat er jarenlang hardnekkig in Amerika gedemonstreerd is tegen die onmenselijke oorlog van hun gewelddadige regering.

2. Het tweede voorbeeld is het uitdrijven van de **demon van rassendiscriminatie** in de Verenigde Staten onder de bezielende leiding van Martin Luther King en Rosa Parks en de **demon van apartheid** Zuid-Afrika. Die demon dreigt terug te komen, maar gelukkig

hebben mensen het door en blijven zich daartegen verzetten. Dat heeft de meeste kans van slagen.

3. Het derde voorbeeld is het uitdrijven van de **demon van koloniale onderdrukking** in India door de beschaafde opstand zonder wapens, begonnen door Mahatma Gandhi. Ook deze geweldloze strijd voor gelijkheid en vrijheid is nog lang niet voltooid, maar gaat door in allerlei landen in de wereld.

In de voormalige DDR begon de vreedzame revolutie vanuit de Nicolaikirche in Leipzig met vredesgebeden. Zo kwam de opening van de muur en de Wende niet door bommen en granaten maar door de hardnekkige roep “Wir sind das Volk!”

4. Het vierde voorbeeld is dat het uitdrijven van de **demon van landroof en volkerenmoord** van allerlei landen niet plotseling te stoppen is door miljarden te investeren in nog meer raketten en drones, maar met massa's mensen die onophoudelijk en onverbiddelijk een rode lijn trekken in Nederland en elders in Europa en in Amerika en waar dan ook, tegen miljarden ten koste van andere mensen die ellende en honger lijden, arm zijn en geen huis of baan hebben.

Ik geloof met heel mijn hart en mijn verstand, dat kwade geesten en demonen uitdrijven een hels karwei – nee een hard maar zinvol werk is.

De wereldwijde kerk van Christus is geroepen om haar Heer daarin te volgen – creatief en met een lange, hele lange adem – standvastig, elkaar versterkend vanuit geloof, liefde en hoop.

Opgeven is hopeloos. Ons laten meezuigen met de kwade geesten is zonde.

Bidden om de Heilige Geest en ons door haar laten inspireren in ons doen en laten, in ons leven in de wereld is de beste optie. Amen.

Muziek

Open Ruimte

Gebed en Onze Vader

God, geef ons uw goede Geest, zodat we vrij worden van de kwalijke geesten van wrok en wraak tegen anderen. - Help ons bruggen van begrip en vergevingsgezindheid te bouwen naar elkaar toe in plaats van torenhoge muren van vijandsbeelden.

God, geef ons uw gezonde Geest, zodat we niet een prooi worden van zieke geesten van mijn veiligheid en mijn portemonnee eerst. – Help ons verbinding te zoeken met anderen en ons in te zetten voor eerlijkheid, gerechtigheid en een veilig leven voor allen.

God, geef ons uw heilige Geest, zodat we niet trappen in de valkuilen van korte-termijndenken en al te simpele oplossingen. Ja, schenk ons de lange adem en een geduldig doorzettingsvermogen om niet alsmaar anderen de schuld te geven maar onze eigen verantwoordelijkheid voor menselijkheid te nemen – ook al lijkt die een druppel op een gloeiende plaat.

God, geef ons uw opstandige moedige Geest, zodat we ons niet neerleggen bij de vernielende machten van onrecht en leugens. Maak ons tot boden van uw vrede en liefde ook al kunnen we maar heel weinig zeggen en doen en veranderen. Help ons uit onze valse bescheidenheid. Help ons niet te berusten in de publieke opinie en de zo vanzelfsprekende meerderheid.

God, inspireer ons met uw verfrissende en vernieuwende Geest, om steeds opnieuw Gemeente van Christus te worden. Dat we niet uit angst de sterken en machtigen volgen maar dat we weerbaar Jezus Christus volgen in zijn spoor. Dat ook wij net als hij het durven om het in uw naam voor anderen op te nemen die het moeilijk hebben met leven. Dat we hen begrijpen en steunen die geplaagd worden door demonen en dwaasheid, door armoede en angsten, door ziekte en zwakheid, door verkeerde zuinigheid en verkeerde verspilling.

In de stilte denken en bidden we verder aan hoe wij ons persoonlijk en samen kunnen openen voor uw genezende Geest die ons denken en doen zuivert en verandert.

In de geest van Jezus bidden we nu samen de woorden als gemeente in en voor de wereld.

(oudere versie)	(versie van NBV 2006)
Onze Vader die in de hemel zijt.	Onze Vader in de hemel!
Uw naam worde geheiligd	Laat uw naam geheiligd worden,
Uw koninkrijk kome.	laat uw koninkrijk komen
Uw wil geschiede in de hemel,	en uw wil gedaan worden
alzo ook op de aarde.	op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.	Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
En vergeef ons onze schulden,	Vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.	zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is.
En leid ons niet in verzoeking,	En breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van de boze.	maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want van u is het koninkrijk	Want aan U behoort het koningschap,
en de kracht en de heerlijkheid - in eeuwigheid	de kracht en de majesteit - in eeuwigheid. Amen

Collecten

Zingen "Laat de woorden die we hoorden"

422 (alle 3)

Zegen(samen)

Laten we nu samen aan het einde ook van deze dienst de zegen uitspreken met en voor elkaar en speciaal voor hen die het in deze tijd moeilijk hebben:

*De Eeuwige zegent je en behoedt je!
De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
en is je genadig!
De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
en geeft je vrede!*

Zingen “Gezegend gaan we nu van hier...Amen”
= melodie van 273 “Loof God die zegent al wat leeft”

Zingenderwijs 57

Gezegend gaan wij nu van hier,
en God gaat met ons mee
en geeft ons moed en levenskracht,
zo gaan wij niet alleen. Amen.

Doven van kaarsen